

Rozdelenie Európy

Zdroj: „www.zborovna.sk“

Konečne mier

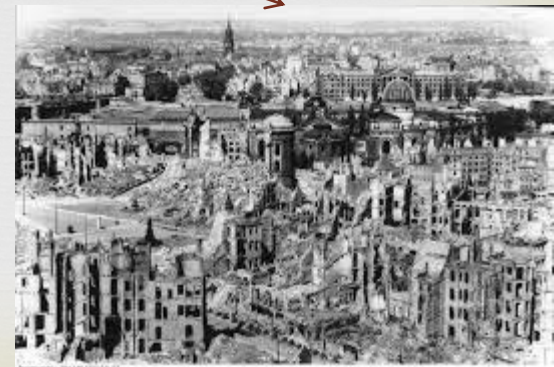

☞ **V roku 1945** konečne **zavládol mier**, ale svet a hlavne **Európa** sa nachádzali v neutešenej situácii ⇔ **obrovské hospodárske škody** utrpela väčšina štátov...

Z miest často ostali
iba ruiny

Obnoviť normálny život po druhej svetovej vojne nebolo vôbec ľahké, bola to však jedna z hlavných úloh

Vznik OSN

☞ **Budúcim vojnovým konfliktom mala zabrániť nová svetová inštitúcia – **Organizácia spojených národov**...vznikla v októbri 1945 a sídlo mala v New Yorku**

Aj napriek vzniku Organizácie spojených národov sa Európa a svet paradoxne začal deliť na dva veľké nepriateľské tábory ovládané **SUPERVEĽMOCAMI (ZSSR a USA)**

Rastie vplyv ZSSR

- Pod vplyv ZSSR sa dostali tie štáty, ktoré oslobodila alebo obsadila červená armáda => Stalin podporoval tamojšie komunistické strany a tak sa niekdajšie satelity nacistického Nemecka stali vazalskými štátmi (satelitmi) ZSSR

Mapa východného alebo
sovietskeho bloku v rokoch
1948 - 1989

Červená armáda - uniformy

ZSSR podporuje komunistické strany

☞ V štátoch, ktoré oslobodila či obsadila červená armáda začal Stalin podporovať tamojšie komunistické strany, aby ich dostal plne pod svoju kontrolu => stali sa satelitmi ZSSR a zároveň akýmisi „nárazníkmi“ voči západnej Európe a americkými vojskám

Stalin - diktátor ZSSR

Kosák a kladivo - jeden so symbolov komunizmu

Ekonomika ZSSR po druhej svetovej vojne

- ☞ Po skončení druhej svetovej vojny bol ZSSR v troskách, hospodárstvo nefungovalo a stratil cca 27 miliónov ľudských životov...
- ☞ Milióny ľudí trpelo biedou, ba dokonca mnohí nemali ani strechu nad hlavou alebo žili v provizórnych príbytkoch...

ZSSR sa stal po druhej svetovej vojne obávanou veľmocou...svoj rešpekt si vybudoval na sile zbraní...

Zemľanka – provizórny príbytok

Diktátor Stalin

❧ **Sovietsky diktátor Stalin začal kampaň, ktorá šírila nenávisť proti západným štátom, hlavne USA...obával sa, že by do ZSSR mohol preniknúť vplyv demokracie kde si ľudia slobodne vyjadrovali svoje názory a boli rešpektované občianske a ľudské práva**

V ZSSR bol zavedený „kult osobnosti“
J. V. Stalina

Hospodárstvo USA

- ☞ **USA** počas druhej svetovej vojny hospodársky, ale aj politicky zosilneli => **vlastnili 50% svetového bohatstva**
- ☞ **USA** sa obávali šírenia komunizmu vo svete a najmä v **Európe** → hľadali spôsoby **ako účinne pomôcť európskemu hospodárstvu**

UNRRA

Marshallov plán

Marshallov plán

☞ **USA ponúkli hospodársku pomoc západnej Európe, ale aj ZSSR a dvom krajinám zo sféry jeho vplyvu – Československu a Poľsku**

Hospodárska pomoc Európe alebo **program európskej obnovy** známy aj ako **Marshallov plán** poskytl USA v rokoch 1948 – 1952 vo výške 13 miliárd dolárov

George C. Marshall – tvorca „Marshallovho plánu“

ZSSR odmietol plán európskej obnovy

- ☞ **ZSSR odmietol Marshallov plán a zakázal ho prijať aj Československu a Poľsku... Stalin sa obával, že by sa zvýšil vplyv západu, hlavne USA na východnú Európu**
- ☞ **Iným dôvodom neprijatia Marshallovho plánu bola podmienka podporovať súkromné podnikanie...**

Čsr

Poľsko

ZSSR

Rozdelenie Európy a sveta

☞ Svet sa po druhej svetovej vojne postupne začal deliť na dva znepriatelené tábory:

- 1. Demokratický západ** – v záujmovej sfére USA
- 2. Komunistický východ** – v záujmovej sfére ZSSR

Vzniká nový svetový poriadok,
ktorý ovládajú SUPERVEĽMOCI
ZSSR a USA

Začalo sa **obdobie medzinárodného napätia medzi superveľmocami USA a ZSSR** známe aj pod pojmom **STUDENÁ VOJNA**

1948 - 1989

Železná opona

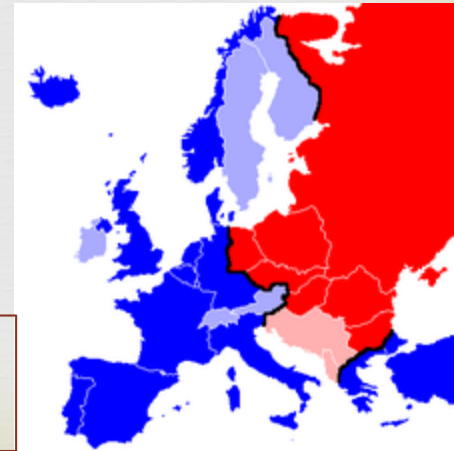

☞ V roku 1946 mal W. Churchill prejav v americkom meste Fulton kde po prvý raz použil pojem „**železná opona**“, ktorá rozdelila Európu na demokratický západ a komunistický východ (východný blok; sovietsky blok)

Winston Churchill

Rozdelenie Európy počas Studenej vojny

Varšavská zmluva a NATO

Pod záštitou supervel'mocí sa vytvorili vojenské zoskupenia:

1. Severoatlantický pakt – NATO
2. Varšavská zmluva

Znak Varšavskej
zmluvy

Znak NATO

Krajiny tretieho sveta

☞ **Okrem superveľmocí (ZSSR a USA) čiže najvplyvnejších krajín sveta na opačnom póle stáli koloniálne krajiny, ktoré sa len postupne zbavovali koloniálneho panstva...týmto krajinám sa zvyklo hovoriť aj krajiny „tretieho sveta“**

Termín krajiny „tretieho sveta“ bol použitý po prvý krát počas studenej vojny a označovali sa ním bývalé koloniálne krajiny, ktoré sa nepridali k superveľmociam

Krajiny „tretieho sveta“ alebo rozvojové krajiny

Krajiny „prvého sveta“ pod vedením USA sú modré; krajiny „druhého sveta“ pod vedením ZSSR sú červené a nakoniec krajiny „tretieho sveta“, ktoré sa nepridali ani na stranu USA a ZSSR sú zelené

Použitá literatúra

- œ Dejepis pre 9. ročník nová učebnica + oba diely starej
- œ www.wikipedia.sk
- œ www.wikipedia.cz
- œ www.wikipedia.com
- œ www.zborovna.sk